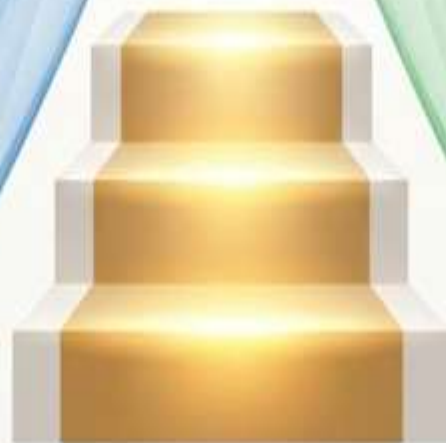




המזכירות הפדגוגית והמנהל הפדגוגי  
אנף שפות ואנף לחינוך דרוזי וע'רקים  
הפיקוח על העברית במסג' הדרוזי וע'רקים



# מערך פעילויות לחג הנביא שוע"ב עליו השלום - רמה B1 (בהתבסס על תוכנית ה-CEFR)



## הקדמה

הנביא שועייב, המזוהה עם יתרו (עליו השלום), נחשב על פי האמונה הדרוזית לאחד מגדולי הנביאים והמורים- הוא קרא לבני עמו לנהוג ביושר, בצדק ובאמונה באל אחד.

דמותו מגלמת מכלול ערכים של מוסר, סבלנות וסובלנות, נחישות, אמירת אמת ואחריות אישית וחברתית.

מדי שנה, בתאריך 25 באפריל, הדרוזים בישראל מציינים את חג הנביא שועייב (ע"ה), ובו עולים בהמוניהם למקום הקדוש ליד כפר חטין. זהו מועד של איחוד, חיזוק הקשר בין בני העדה והעמקת האמונה.

ביום מבורך זה מאחלים: "זיארה מק'בולה" (עלייה מבורכת). החג מזמן הזדמנות ללמידה, פיוס, חיזוק הקשר בין האדם לחברו ובין האדם לאמונתו.

מערך הפעילויות המוצע מותאם לרמת B1 על פי מסמך ה־CEFR ושבעת העוגנים. משלב פעולת קליטה- הבנת הנקרא והבנת הנשמע לצד הפקה כתובה, וכן כשיריות לשון.

הפעילויות יאפשרו לתלמידים להרחיב את שליטתם בשפה העברית, להעמיק את זיקתם לערכים ולמסורת, להתנסות בשיח ובכתיבה, וגיבוש זהות אישית-ערכית.





המזכירות הפדגוגית והמנהל הפדגוגי  
אגף שפות ואגף לחינוך דרוזי וצ'רקסי  
הפיקוח על העברית במגזר הדרוזי וצ'רקסי

**שבעת העוגנים בתכנון יחידת הוראה עברית בחינוך הדרוזי והצ'רקסי-  
רמה B1 בהתאם ל CEFR בנושא חג הנביא שועיב ע"ה**

פעולה לשונית	הסולם בהתאם ל CEFR	התבחין בהתאם ל CEFR	היעד בהתאם ל CEFR	אסטרטגיה	מבנה לשוני
קליטה- קריאה והבנת הנקרא	קריאה (מעמיקה) של טקסט סיפורי (נרטיבי)	מידת ההתעמקות בטקסט לצורך הבנה של המסרים הגלויים והסמויים ופרשנות.	מסוגלים להבין תיאורים של מקומות, חוויות, אירועים, רגשות וזוויות ראייה המבוטאים באופן מפורש ובאופן משתמע בטקסטים שונים (כתובים או מקוונים) בשפה יום-יומית (כגון בלוג, עיתון, רומן, ספר היסטוריה, ביוגרפיה, ספרות מסע ושירים ופזמונים).	מסוגלים להסיק משמעות של מילים שאינן מוכרות בטקסט באמצעות זיהוי סימנים מורפולוגיים (כגון שורש של מילה, תחיליות וסופיות של מילה).	*הרחבת אוצר מילים: עונש, צדק, מוסר, תבונה, מסחר, רמאות, סבלני, שוקלים, להתרברב *דיוק בדקדוק
קליטה- האזנה והבנת הנשמע האזנה לפודקאסט	הבנה של שידורים חיים והקלטות שמע	הבנת עיקרי הדברים ומידע חיוני	מסוגלים להבין את עיקרי המידע של טקסטים עיוניים (כגון מבזקי חדשות, תחזית מזג אוויר, קְסֶפֶת-פודקאסט בנושא מוכר) המועברים באופן ברור.	זיהוי רמזים והיסק- מסוגלים להאזין או לקרוא חלק מסיפור ולנבא את המשכו.	*אוצר מילים: התגייר, "אלתוחיד", יהדות, לעשוק, מצוות
הפקה כתובה	כתיבה עיונית	מורכבות של שיח- מקישר בין משפטים באמצעות מילות קישור פשוטות ועד יצירת טקסט לכיד ומקושר	מסוגלים לכתוב טקסטים בדגם טיעון לכידים ומקושרים במגוון נושאים שבמרכזם הבעת עמדה מנומקת.	תכנון: מסוגלים לתכנן לשקול ולתרגל אפשרויות הבעה שונות על סמך הרפרטואר הלשוני והסמנטי שלהם בהתאם לנסיבות השיח.	*אוצר מילים: שיקול דעת, תבונה, יושר והגינות, מנהיג בעל תבונה, אנשי חיל, סמכות, סכסוך, עצה, שונאי בצע, ירא אלוהים *שימוש תקין במילות קישור.

# חידון ?

1 תגובה לרעיון או פעולה לא נכונה.  
תוצאה של פעולה רעה  
\_ נ \_

2 פעולה של קנייה ומכירה  
של סחורות או שירותים  
\_ מ \_ ר

3 עקרון של צדקנות,  
הוגנות ויושר  
\_ צ \_ קן

4 מישהו שיש לו יכולת  
לחכות מבלי לכעוס  
\_ ל \_ נ \_

5 עקרונות של מה נכון ומה  
לא נכון- ערכים מוסריים  
\_ מ \_ ס \_

6 להתריע על סכנה או  
בעיה אפשרית  
\_ ל \_ ז \_

פ

3



### קליטה – קריאה והבנת הנקרא

סולם : קריאה (מעמיקה) של טקסט סיפורי (נרטיבי)

יעד : מסוגלים להבין תיאורים של מקומות, חוויות, אירועים, רגשות וזוויות ראייה המבוטאים באופן מפורש ובאופן משתמע בטקסטים שונים (כתובים או מקוונים) בשפה יום-יומית (כגון בלוג, עיתון, רומן, ספר היסטוריה, ביוגרפיה, ספרות מסע ושירים ופזמונים).

קראו את הסיפור וענו על השאלות הבאות אחריו :

#### ”הנביא שועיב עליו השלום – נביא של מוסר וצדק”

בעיר מדברית רחוקה בשם מדין, חיו אנשים שהתפרנסו ממסחר. הם היו מוכרים סחורות, מודדים תבואה, שוקלים פירות וירקות, וסוחרים בבגדים ובחפצים. אבל במקום להתנהג ביושר – הם רימו. כששקלו, שמו פחות ממה שהבטיחו. כשמדדו, קיצרו בכוונה את המידה. כשמכרו – דרשו מחיר גבוה יותר ממה שהיה שווה באמת.

אנשי מדין התרגלו לרמאות. בשבילם, זה היה דבר רגיל, אפילו מובן מאליו. בנוסף, הם התנהגו בגאווה, זלזלו בעניים, ולפעמים אפילו גירשו מהעיר אנשים שחשבו אחרת מהם. הם לא האמינו באל אחד, ולא רצו לשמוע על מוסר או על צדק.

באותה תקופה, אלוהים שלח אליהם את הנביא שועיב (עליו השלום). הוא היה אדם חכם, סבלני ודובר אמת. הנביא שועיב (עליו השלום) לא בא לצעוק ולא בא להכריח. הוא בא לדבר ללב. הוא אמר להם :

”אנשי מדין, אל תמשיכו לרמות. תמדדו ביושר, תשקלו בכנות, תתנהגו בכבוד. אל תזלזלו בעניים. תאמינו באל אחד, ותחיו לפי ערכים טובים – כך תזכו לברכה ולשלווה”.

אבל האנשים לא הסכימו לשמוע. הם צחקו עליו. חלק מהם קראו לו משוגע, אחרים לעגו לו ואמרו : ”מה פתאום שנשנה את החיים שלנו בגללך? מי אתה בכלל שתגיד לנו מה לעשות?”

למרות הכול, הנביא שועיב (עליו השלום) לא ויתר. הוא המשיך להזהיר אותם :

”אם לא תפסיקו לרמות ולפגוע – יבוא עונש מהשמיים”.

אבל האנשים המשיכו לחיות כאילו שום דבר לא קרה. הם המשיכו לרמות, להתרברב ולדחות את דבריו. במקום להקשיב – הם אמרו לו לעזוב את העיר.

ואז, ביום אחד – זה קרה.

השמיים השמיעו קול חזק מאוד, כמו צעקה עזה שאי אפשר היה לעמוד מולה. האדמה רעדה, הבתים נפלו, השווקים קרסו – וכל אנשי מדין שדחו את דברי הנביא – נעלמו.

רק הנביא שועיב (עליו השלום) והמאמינים שהיו איתו – ניצלו. הם עזבו את המקום בעצב, אבל בלבם הייתה תקווה: הם האמינו שצדק ואמונה ינצחו בסוף.

### שאלות:

#### 1. במה עסקו רוב אנשי מדין?

א. חקלאות

ב. מסחר

ג. רפואה

ד. חינוך

#### 2. מדוע רימו אנשי מדין במידות ובמשקל?

---

---

---

#### 3. איך נהגו אנשי מדין כלפי העניים?

א. עזרו להם

ב. התעלמו מהם

ג. כיבדו אותם

ד. זלזלו בהם

4. א. כיצד הנביא שועיב (ע"ה) פנה אל אנשי מדין? באיזו דרך ניסה להשפיע עליהם?

---

---

---

---

ב. מה דעתכם על הדרך שבה הנביא שועיב (ע"ה) פנה אל אנשי מדין? האם לדעתכם זו הייתה הדרך הנכונה? נמק!

---

---

---

---

5. מה אפשר ללמוד מהסיפור על התנהגות מוסרית בחיי היום-יום?

---

---

---

---

6. ממה הזהיר הנביא שועיב (ע"ה) את אנשי מדין אם לא ישנו את דרכם?

א. תהיה בצורת

ב. יבוא עונש מהשמיים

ג. יפסידו במסחר

ד. העיר תיכבש

7. מה הקשר בין ההתנהגות של אנשי מדין לבין העונש שקיבלו בסוף הסיפור?

8. השלימו את המשפטים על פי הסיפור:

- \* אנשי מדין היו מוכרים סחורות, מודדים תבואה ו \_\_\_\_\_ פירות וירקות.
- \* שועיב (ע"ה) קרא לאנשים לנהוג ביושר, לשקול בכנות ו \_\_\_\_\_ את העניים.
- \* התושבים לא קיבלו את דבריו של הנביא שועיב (ע"ה) ו \_\_\_\_\_ עליו.
- \* לבסוף, נשמעה מהשמיים \_\_\_\_\_ חזקה והאדמה \_\_\_\_\_.
- \* רק שועיב והמאמינים ניצלו, והם עזבו את המקום עם \_\_\_\_\_ בלבם.



### שועיב ומדין: המאבק בין שחיתות למוסר

האינפנרפיקה משווה בין שתי גישות קוטביות: הקלקול המוסרי של מדין, המתבטא במרמה ולול, לעומת דרכו של שועיב, המבוססת על יושר, סבלנות ותקווה לשינוי חברתי.

<h4>הקלקול של מדין: שחיתות וחוסר מוסר</h4> <p><b>רמאות במסחר ובמשקלים</b>  אנשי מדין נהגו להוסיף בשקילת המוצרים וללול בהגימת בסיסית במסחר.</p> <p><b>חוסר מוסר ולול חברתי</b>  התנהגות המבוססת על עקרונות שניים של מה נכון ולא נכון בחברה.</p>	<h4>דרכו של שועיב: יושר, צדק ותיקון</h4> <p><b>אזהרה מתוך סבלנות ושליחות</b>  יולת להוהיר מפי סבנות ללא נט, מחוץ תחושת שליחת עמוקה.</p> <p><b>ערכי היושר והצדק</b>  דגש על עקרונות של צדקנות, הניעות והליכה בדרך הישר מול המרמה.</p>
<h4>התוצאה: ענש בלתי נמנע</h4> <p>חבובה ישירה וקשה לפעולות הרמות הירעות שכובעו נגד החלשים בחברה.  </p>	<h4>תקווה לעתיד טוב יותר</h4> <p>אמנה ששינוי בערכים יוביל לטוב לאדם ולחברה כולה. </p>

© FotobooksLM

## קליטה – האזנה והבנת הנשמע

סולם : הבנה של שידורים חיים והקלטות שמע

יעד : מסוגלים להבין את עיקרי המידע של טקסטים עיוניים (כגון מבזקי חדשות, תחזית מזג אוויר, הקְּפֶת-פודקאסט בנושא מוכר) המועברים באופן ברור.

### • שאלות פתיחה:

○ *התבוננו בתמונה ותארו מה אתם יודעים על הנביא שועייב (ע"ה)?*



○ אילו ערכים חשובים בעיניכם אצל מנהיג?



**האזינו לפודקאסט** (הסכת) [מיהו יתרו לפי הדת הדרוזית](#)

(חובה עד הדקה ה-9:30 מומלץ עד סוף הפודקאסט)

**ולאחר מכן ענו על השאלות הבאות:**

1. מי הוא הנביא שועייב (ע"ה) לפי המסורת הדרוזית? ומהי משמעות השם "שועייב"?

---

---

2. איפה נמצא המקום הקדוש שמזוהה עם הנביא שועייב (ע"ה)?

- בהר הכרמל
- הר תבור
- הר מירון
- הר חיטין

3. לפי "אלתוחיד", מהי תרומתו החשובה של הנביא שועייב (ע"ה)?

- א. הקמת ממלכה חזקה
- ב. פיתוח טכנולוגי
- ג. חיזוק האמונה באחדות האל האחד
- ד. חקלאות מתקדמת

4. מה מאפיין את הדת הדרוזית בהשוואה לדתות אחרות?

- הדת הדרוזית דומה ליהדות בכך שיש לה יום קדוש קבוע כמו שבת.
- הדת הדרוזית מדגישה בעיקר מה מותר ומה אסור, ושמה דגש על ערכים של שוויון וצדק בדומה לשאר הדתות.
- בדת הדרוזית אין כללים או ערכים מוסריים ברורים כמו בדתות האחרות.
- הדת הדרוזית מבוססת רק על טקסים וחגים רבים בדומה לשאר הדתות.

5. הנביא שועייב (ע"ה) מזוהה עם:

- משה רבנו
- יתרו חותן משה
- אחמד בן חנבל
- יהושע בן נון

4. א. מהם שני הערכים החשובים שמוזכרים בפודקאסט ומיוחסים לנביא שועייב (ע"ה)?

---

---

ב. כיצד אפשר ליישם בחיינו היום את הערכים שהנביא שועייב (ע"ה) לימד?

---

---

---

5. לדעתכם, מהי המשמעות של "אמונה טהורה באלוהים" כפי שהיא באה לידי ביטוי בדמותו של הנביא שועייב (ע"ה)?

---

---

---

## הפקה דבורה

סולם : כתבה עיונית

יעד : מסוגלים לכתוב טקסטים בדגם טיעון לכידים ומקושרים במגוון נושאים שבמרכזם הבעת עמדה מנומקת.

**קראו את הקטע המצורף:**

### הנביא שועיב (עה"ש) – מורה הנביאים

הנביא שועיב (עה"ש) נודע בחוכמתו, בשיקול דעתו ובתבונתו. על פי הכתבים הקדושים, הוא הבחין כי בני ישראל פונים אל הנביא משה (עה"ש) מדי יום, מהבוקר ועד הערב, בבקשה שיפסוק בסכסוכיהם וכריע בענייניהם ביושר ובהגינות. שועיב (עה"ש) פנה אל משה (עה"ש) ושאל: "מדוע אתה מעמיס על עצמך עבודה כה רבה מבוקר ועד ערב, בעוד העם ממשיך לזרום אליך ללא הפסקה?" משה (עה"ש) השיב לו: "אני עושה זאת כדי לכוון את העם לדרכו של אלוהים וליישב את הסכסוכים על פי חוקיו. שועיב (עה"ש) יעץ לו בחוכמה: "הדרך שבה אתה פועל אינה נכונה, שכן היא מכבידה עליך ועל העם. עצתי לך היא לבחור מתוך העם אנשים ישרים, יראי אלוהים, השונאים בצע ומתרחקים משוחד, ולמנות אותם כנשיאים. תפקידם יהיה להכריע בעניינים הפשוטים, ואילו העניינים הגדולים יובאו לפניך להכרעה. כך תוכל להקדיש את זמנך לדברים החשובים שלשמה נשלחת. משה (עה"ש) התרשם מעצת שועיב (עה"ש) ויישם את הצעתו. הוא מינה נשיאים שישפטו בעניינים הקטנים, וכך התפנה לטיפול בנושאים מרכזיים ומהותיים יותר לטובת העם. בכך הוכיח שועיב (עה"ש) כי היה איש חכם, נבון ומנהיג בעל תבונה יוצאת דופן, ואף כונה "מורה הנביאים".

בקטע שקראנו, ראינו כיצד הנביא שועיב- יתרו (עליו השלום) הבחין שמשה עובד קשה מדי והציע לו לחלק סמכויות כדי להקל על העומס, ולשפר את הנהגת העם.  
**כתבו חיבור טיעון (כ-15 שורות) ובו תביעו את דעתכם על הטענה הבאה:**

